

Zaniklé výplatní otisky jsou zajímavou a atraktivní sběratelskou specializací čs. sběratelství. Fakt, že si již nemůžeme opatřit výplatní otisk toho či onoho uživatele je unikátní. Činí tak atraktivitu otisku velmi zajímavou. Zbývá totiž jen sběratelství, ne ulehčené získání otisku v podatelně uživatele či na přepážce pošty. Sběratelství mnohdy těžké a složité, ale po získání cenného artefaktu velice radostné.

Otisky období 4. republiky spadají do této kategorie sběratelství. V době jejího trvání v letech 1946 (začátek: v oblasti republikové úrovně začátek zásadních změn díky zestátnování, znárodnování, likvidace soukromého hospodaření a v poštovní oblasti změna výplatního razítka z větrné růžice na zoubkovaný obdélník) až 1992 (zánik Československa a změna názvu ve výplatním razítku z Československa na Českou republiku). Událo se toho více, ale uvedené dva důvody byly nejzásadnější.

V oblasti sběratelství to znamená, že řada otisků používaných na začátku tohoto období - zhruba v letech 1946 - 1950 -zanikla bez náhrady. Zbylo jen to, co sběratelé z 50. let vysbírali. Sběratelství v těch letech nebylo moc populární, otisky byly na okraji zájmu a navíc řada otisků byla neatraktivní a nekvalitní. V dalších obdobích bylo též mnoho změn - socialistické Československo prodělávalo řadu bolestných a neúčinných reforem a vzhled otisků, zejména na místě označení se měnil. I poštovníctví doznalo mnoha změn (zejména v oblasti přejmenování pošt). I to se v otiscích projevovalo.

Dnes jako ukázka čtyři otisky subjektů, které existovaly na počátku období a postupně zanikly bez obnovy. z vyššího hlediska se jedná o cenné doklady začínajícího poštovníctví 4. republiky. Učinily poštovní historii Československa značně přitažlivou.

